



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **BLESK Servis s.r.o.**, se sídlem J. Mařánka 1163/4, Milevsko, zastoupena Mgr. Vladislavem Jirkou, advokátem, se sídlem Václavské nám. 807/64, Praha, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna**, se sídlem Orlická 4/2020, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2023, č. j. 6 A 49/2021-88,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**O d ů v o d n ě n í :**

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který zamítl stěžovatelčinu žalobu proti nezákonnému zásahu, který měl spočívat: 1) v neprovedení opravy evidence o pohledávkách/přepłatku na pojistném a penále stěžovatelky tak, aby tato evidence nezahrnovala nedoplatek pojistného na zdravotní pojištění u zaměstnance E. S., za období 1. 3. 2016 do 31. 5. 2016 ve výši 2.610 Kč za dlužné pojistné a penále, 2) v nevystavení potvrzení o výši nedoplatku k 30. 6. 2017 po provedení opravy evidence a 3) v nevyplacení přepłatku na pojistném ve výši 2.610 Kč a penále z této částky. Stěžovatelka považuje zásahy žalované za trvající, ke dni podání žaloby neukončené, jelikož žalovaná ji vyrozuměla dne 5. 3. 2021, že nevidí důvod pro úpravu své evidence tak, jak navrhuje stěžovatelka.

[2] Stěžovatelka požádala dne 9. 2. 2021 žalovanou o opravu evidence o pohledávkách/přepłatku, přičemž zároveň žádala o vydání potvrzení o výši nedoplatků ke dni 30. 6. 2017 (po provedení opravy). Žalovaná přípisem ze dne 5. 3. 2021 sdělila stěžovatelce, že neshledala důvody pro opravu evidence a přiložila vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění ke dni 30. 6. 2017. Následně dne 18. 3. 2021 stěžovatelka požádala o vyplacení přepłatku na pojistném ve výši 2.610 Kč a penále z této částky. Žalovaná sdělila stěžovatelce, že trvá na

svém stanovisku, že nejsou dány důvody pro provedení opravy evidence. Dne 4. 5. 2021 požádala stěžovatelka o uplatnění opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 správního řádu, neboť o jejích předchozích žádostech nebylo dosud rozhodnuto. Rozhodčí orgán tuto žádost posoudil jako žádost o vydání rozhodnutí, a to ve věci výše nedoplatků podle § 142 odst. 1 správního řádu a ve věci vrácení přeplatku podle § 14 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistném na veřejné zdravotním pojištění“). Žalovaná dne 8. 6. 2021 rozhodla tak, že ke dni 30. 6. 2017 existoval u stěžovatelky nedoplatek na dlužném pojistném ve výši 284.794 Kč a na penále ve výši 99.870 Kč a zároveň, že žádost plátce o vrácení přeplatku se zamítá, neboť žádný takový přeplatek ke dni 30. 6. 2017 neexistoval.

[3] V **žalobě** stěžovatelka namítala nesprávnou evidenci nedoplatku pojistného u svého zaměstnance E. S. za období od 1. 3. 2016 do 31. 5. 2016; dotčenému zaměstnanci byl přiznán v roce 1985 invalidní důchod, který byl vyplácen ze státního rozpočtu Slovenské republiky. Stěžovatelka u tohoto zaměstnance snížila vyměřovací základ na pojistném dle § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotním pojištění. Namítla, že žalovaná vychází z nesprávného právního názoru, že dotyčný zaměstnanec se pro účely § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění nepovažuje za invalidní osobu podle českých právních předpisů, neboť zaměstnanci byl přiznán invalidní důchod dle tehdejšího (federálního) zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, v rozhodném znění. Stěžovatelka upozornila na skutečnost, že zákon č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky, zakotvil kontinuitu českého a československého právního řádu. Navíc, oblast sociálního zabezpečení po celou dobu existence československé federace spadala do federální působnosti, a je proto vyloučeno, aby se ve věci přiznání invalidního důchodu dotčenému zaměstnanci uplatnily specifické „slovenské posudkové kategorie“, které žalovaná zmiňuje. Tudíž dle stěžovatelky daný zaměstnanec splňoval zákonné podmínky a bylo možné u něj snížit vyměřovací základ na pojistném, což dokládala i stanoviskem Ministerstva zdravotnictví, odboru dohledu nad zdravotním pojištěním, ze dne 1. 2. 2021, č. j. MZDR 1346/2021-2/DZP (dále jen „stanovisko Ministerstva zdravotnictví“). V tomto stanovisku bylo sděleno, že z díkce § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění nelze dovodit, že by pro uplatnění odpočtu musela být splněna podmínka, že invalidní důchod pobírá pojištěnec z prostředků českého systému sociálního zabezpečení, ministerstvo přitom současně zdůraznilo, že však není příslušné k výkladu daného zákonného ustanovení.

[4] Dále stěžovatelka namítla, že evidence předložená žalovanou se neopírá o platební výměr, výkaz nedoplatků ani o rozhodnutí učiněné dle správního řádu, ale pouze o interní evidenci VZP. Výkaz nedoplatků, kterým byl stěžovatelce předepsán k úhradě dluh na pojistném na zdravotním pojištění zahrnující i dluh u dotčeného zaměstnance, byl k námitkám stěžovatelky zrušen a nebyl nahrazen jiným správním rozhodnutím. V této souvislosti poukázala na věc řešenou Městským soudem v Praze ze dne 26. 4. 2019, č. j. 8 Ad 16/2018-48, a následně také Nejvyšším správním soudem, který rozhodl rozsudkem dne 13. 5. 2020, č. j. 1 Ads 201/2019-37. Nejvyšší správní soud v bodě 56 rozsudku upozornil, že výkaz nedoplatků, na jehož základě stěžovatelce vznikl dluh na zdravotním pojištění, byl dne 30. 8. 2017 zrušen dle § 53 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, a uvedl, že stěžovatelce tudíž na jeho základě nemohl vzniknout dluh, s jehož placením by byla v prodlení. Stěžovatelka rovněž namítala uplatnění

pokračování

zásady *in dubio mitius*, jelikož dle judikatury jak správních soudů, tak i Ústavního soudu, pokud je k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec či co nejméně zasahuje do základního práva či svobody na straně příjemce právní normy (například nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 643/06 ze dne 13. 9. 2007). Závěrem stěžovatelka namítala, že provedení opravy v nesprávně vedené evidenci a vydání na tuto opravu navazujícího potvrzení je pro ni zásadní vzhledem k dalším správním řízením, které stěžovatelka vede.

[5] **Městský soud** rozhodoval o zásahové žalobě stěžovatelky podruhé, jelikož poprvé odmítl žalobu stěžovatelky usnesením ze dne 20. 7. 2021 č. j. 6 A 49/2021-43 jako nepřípustnou. Dovedil, že stěžovatelka se může domáhat ochrany podáním žaloby proti rozhodnutí dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která by směřovala právě proti rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované, resp. proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2021. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 11. 2022 č. j. 5 Ads 237/2021-52, usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud shledal, že z odůvodnění usnesení městského soudu nelze seznat, zda byl závěrem o možnosti uplatnit námitky v rámci žaloby proti rozhodnutí o určení právního vztahu, resp. rozhodnutí o (ne)vrácení přeplatku, vyčerpán celý obsah žaloby; uložil městskému soudu zvážit, zda správní rozhodnutí ze dne 8. 6. 2021 a 22. 7. 2021 (alespoň) implicitně vyčerpalo všechny tři okruhy vznesených námitek, resp. jestli je vůbec vyčerpáno mohlo.

[6] Městský soud předeslal, že stěžovatelkou poté, co byla podána tato tzv. zásahová žaloba (§ 82 s. ř. s.), byla podána i žaloba proti rozhodnutí žalované ve věci samé, kde bylo rozhodnuto o žádostech stěžovatelky jako plátce pojistného na veřejné zdravotní pojištění ze dne 9. 2. 2021 a ze dne 18. 3. 2021 týkajících se provedení opravy evidence o pohledávkách (přeplatku na pojistném a penále na zdravotním pojištění) a vydání deklaratorního rozhodnutí o výši nedoplatků.

[7] Městský soud konstatoval, že přestože otázka žádostí stěžovatelky o provedení opravy evidence o pohledávkách přeplatku na pojistném a penále a o vystavení potvrzení o opravě se stala předmětem řízení před soudem ve věci sp. zn. 9 Ad 9/2021, a přestože o žádostech stěžovatelky ze dne 9. 2. 2021 a ze dne 18. 3. 2021 již bylo pravomocně rozhodnuto nejen žalovanou, ale též městským soudem v rozsudku ze dne 7. 12. 2022 č. j. 9 Ad 9/2021-58, výrok rozsudku dle přesvědčení soudu nelze přímo ztotožnit s požadavkem stěžovatelky v této žalobě na uložení povinnosti žalované opravit evidenci o pohledávkách / přeplatku na pojistném a penále stěžovatele (ad I.), vystavit potvrzení o opravě (ad II.) a vyplatit (vrátit) přeplatek na pojistném stěžovateli (ad III). Městský soud poznamenal, že v projednávané věci není napadáno nevydání jakéhokoli rozhodnutí, jako tomu bylo v případě tvrzené nečinnosti žalované, jež vyústila ve vydání rozhodnutí dle § 142 odst. 1 správního řádu a následně v napadení vydaného rozhodnutí správní žalobou. Nedošlo tedy k nedodržení principu subsidiarity žaloby na ochranu před nezákonným zásahem (ad I.), a to zejména proto, že ve smyslu § 26e zákona č. 592/1992 Sb. se o potvrzení o stavu závazků týkajících se pojistného nijak formálně nerozhoduje. Nelze dle městského soudu dovodit, že ochrany proti nevydání tohoto potvrzení je možné se domáhat cestou žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (ad II.); stěžovatelka se nedomáhá vydání rozhodnutí dle § 14 odst. 2 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (což

požadovala v paralelním řízení před rozhodčím orgánem žalované ve věci nečinnosti), ale faktického vyplacení finančních prostředků; proti tomuto úkonu, resp. neprovedení úkonu je možné brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (ad III.). Z uvedeného městský soud dovozuje, že žaloba v nyní posuzované věci je žalobou přípustnou; nezákonné neprovedení opravy evidence o pohledávkách / přeplatku na pojistném a penále, nevystavení potvrzení o opravě a nevyplacení (nevrácení) přeplatku na pojistném pojmově může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Stěžovatel se petitem žaloby domáhá vydání rozsudku, kterým by byla žalované uložena povinnost provést opravu příslušné evidence, vystavit potvrzení o opravě a fakticky vyplatit přeplatek na pojistném, čehož nemůže dosáhnout volbou jiného žalobního typu v rámci s. ř. s., a tedy není dán ani důvod nepřipustnosti žaloby podle § 85 s. ř. s.

[8] Městský soud poukázal především na svůj rozsudek ze dne 7. 12. 2022, č. j. 9 Ad 9/2021-58, ve věci stěžovatelky, v němž bylo vysloveno, že invalidní důchod, který byl dotčenému zaměstnanci E. S. přiznán v roce 1985 a který v době zaměstnání u stěžovatelky pobíral, a byl vyplácen ze státního rozpočtu Slovenské republiky, nelze považovat za oprávněný důvod ke snížení vyměřovacího základu dle § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

[9] Městský soud po zhodnocení dotčených ustanovení zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dospěl k závěru, že stěžovatelka naplnila podmínku pro snížení vyměřovacího základu v tom smyslu, že zaměstnávala prokazatelně osoby se zdravotním postižením, přičemž dotčenému zaměstnanci byl přiznán invalidní důchod před 1. 1. 1993. Městský soud dále zdůraznil, že pro posouzení možnosti uplatnění výhody – snížení základu pro odvod pojistného, je nutné dále zhodnotit českou právní úpravu, která nabyla účinnosti za existence České republiky, zejména zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, který upravuje vztahy nové, jelikož nabyl účinnosti 1. 1. 1993. Dle zákonných ustanovení je vyžadováno, aby byl invalidní důchod přiznán správním orgánem vymezeným v § 3 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, což se v případě zaměstnance stěžovatelky nestalo. Dále městský soud odkázal na mezinárodní smlouvu uzavřenou mezi Českou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, publikovanou sdělením Ministerstva zahraničí pod č. 228 ve Sbírce zákonů roku 1993 (dále jen „Smlouva“), jejíž čl. 33 stanoví, že důchody přiznané ode dne, který spadá do období před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, nositeli zabezpečení České republiky nebo Slovenské republiky, se nadále považují za důchody toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě těchto důchodů ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky. Dále soud odkázal na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále „Nařízení ES“), které nezbytnost rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity – tedy o stupni zdravotního postižení vyjádřilo v čl. 46 odst. 3 tak, že rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity je závazné pro instituci kteréhokoliv dotčeného členského státu, pokud je v příloze VII potvrzena shoda mezi právními předpisy těchto členských států týkajících se stupňů invalidity. Shoda mezi českými a slovenskými právními předpisy v příloze VII tohoto nařízení potvrzena nebyla. Na základě těchto dokumentů dospěl městský soud k závěru, že žalovaná nepochybila, pokud shledala, že pro uplatnění odpočtu z vyměřovacího základu zaměstnance E. S. za rozhodné období březen – květen 2016 nebyly

pokračování

splněny zákonné podmínky posouzení shody invalidity podle předpisů České republiky a Slovenské republiky a nebylo doloženo rozhodnutí orgánů České republiky o stupni invalidity (zdravotního postižení), když bylo jen doloženo, že nositelem zabezpečení v daném případě byla Slovenská republika.

[10] Městský soud uvedl, že žalobní argumentace stanoviskem Ministerstva zdravotnictví nemůže obstát, neboť toto stanovisko je založeno pouze na tom, že není relevantní, z jakého státního rozpočtu (z prostředků českého systému či slovenského systému sociálního zabezpečení) pojištěnec invalidní důchod pobírá, nikoliv na posouzení zdravotního postižení pojištěnce. Ministerstvo také vzápětí ve svém stanovisku poukázalo na to, že není příslušným k podávání výkladů právních předpisů, když ve věci placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění je rozhodovací činnost svěřena zdravotním pojišťovnám. Městský soud neshledal důvodnou námitku stran uplatnění principu *in dubio mitius*; konstatoval, že tato zásada přikazuje orgánům veřejné moci v situaci nejednoznačnosti právní normy, která objektivně nabízí více možných výkladových variant, vycházet z výkladové varianty ve prospěch adresáta právní normy. To se v nyní řešené věci nestalo, jelikož výklad § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění přednesený stěžovatelkou nepředstavoval žádný druhý rovnocenný výklad.

[11] V **kasáční stížnosti** stěžovatelka namítá kasáční důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka rekapituluje své námitky uplatněné v žalobě; rozporuje výklad § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění učiněný městským soudem, a trvá na závěru, že dle daného ustanovení byla oprávněna snížit vyměřovací základ pro odvod zdravotního pojištění u zaměstnance, kterému byl invalidní důchod přiznán v roce 1985 podle tehdy platného a účinného zákona č. 121/1975 Sb. o sociálním zabezpečení, tedy podle předpisů České a Slovenské federativní republiky, které je třeba v důsledku kontinuity českého a československého řádu považovat za předpisy českého práva, tudíž splnila všechny zákonné podmínky dle § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Dle stěžovatelky použití Nařízení ES, stejně tak odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 5 Ads 41/2014-60, jsou dle stěžovatelky nepřijatelné. Namítá, že znění § 3 odst. 7 zákona o pojistném pouze vyžaduje, aby byl invalidní důchod příslušnému zaměstnanci přiznán bez jakékoliv další podmínky; nelze tuto nedokonalost znění zákona klást k tíži adresáta této zákonné normy a není možné ji výkladem rozšiřovat či zpřísnovat; odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Ads 225/2021-28. Stěžovatelka namítá, že zákonné ustanovení nespecifikuje, z prostředků jakého státu má být invalidní důchod vyplácen. Stěžovatelka dále namítá, že Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení není relevantní pro nyní řešenou věc, jelikož nepředstavuje mezinárodní smlouvu ve smyslu čl. 10 Ústavy ČR, nejedná se tedy o dokument, který by byl právně způsobilý přímo regulovat právní vztahy mezi stěžovatelkou a žalovanou; navíc dle stěžovatelky smlouva řeší otázky z oblasti sociálního zabezpečení, avšak v posuzované věci se nejedná o výplatu dávek podle předpisů o sociálním zabezpečení. Dále namítá nesprávné posouzení aplikace zásady *in dubio mitius* a také se dovolává nesprávného posouzení stanoviska Ministerstva zdravotnictví, které zastává stejný názor týkající se výkladu § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, tedy, že částečná úleva z placení pojistného se týká všech zaměstnanců, kterým byl invalidní důchod přiznán, a to bez nutnosti dalšího zkoumání, z jakých

prostředků je hrazen. Proto takový výklad považuje stěžovatelka za rovnocenný tomu, který přdestřela žalovaná, a tudíž měla být zásada *in dubio mitius* použita.

[12] Žalovaná se ve **vyjádření ke kasační stížnosti** ztotožňuje s rozsudkem městského soudu a považuje jej za zákonný a řádně odůvodněný. Namítá, že stěžovatelkou odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Ads 225/2021-28, je nepřiléhavý, jelikož se jedná o jiné meritum věci než v nyní posuzované věci. Zdůrazňuje, že výklad ustanovení není možné provést bez použití dalších relevantních právních předpisů pouze podle jeho znění, tudíž by stačilo pouhé přiznání invalidního důchodu zaměstnanci bez ohledu na skutečnost, kdo jej přiznal a z jakých zdrojů je vyplácen. Žalovaná dále poukazuje na to, že stěžovatelka nijak nerozvíjí své závěry ohledně nedokonalosti znění zákona a nijak nepolemizuje se závěry městského soudu, jak k výkladu daného ustanovení dospěl. K námitce stanoviskem Ministerstva zdravotnictví žalovaná opakuje, jak ostatně v tomto stanovisku vyjádřilo i Ministerstvo zdravotnictví, že není oprávněným orgánem pro výklad zákonných norem a jedná se tak čistě o jeho názor, tudíž není možné jej považovat za rovnocenné výkladu městského soudu pro uplatnění námitky *in dubio mitius*, jelikož se nejedná o dostatečně argumentačně podložený výklad.

[13] **Nejvyšší správní soud** přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); kasační stížnost neshledal důvodnou.

[15] Stěžovatelka v kasační stížnosti především namítá, že použití Nařízení ES, stejně jako odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 5 Ads 41/2014-60, z nichž městský soud vycházel, se na nyní projednávanou věc nepoužijí, jelikož v citovaném rozhodnutí se z pohledu Nařízení ES posuzovalo rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu vydaného podle slovenských právních předpisů, zatímco v nynějším případě se jedná o rozhodnutí vydané podle zákona č. 121/1975 Sb. o sociálním zabezpečení, tedy právního předpisu České a Slovenské federativní republiky.

[16] Je nutné určit, kdo je plátcem příslušného invalidního důchodu u dotčeného zaměstnance stěžovatelky. Tomu byl přiznán částečný invalidní důchod rozhodnutím Úřadu dochodkového zabezpečenia v Bratislavě ze dne 13. 5. 1985 č. 58 06 666 a dle potvrzení Sociálne poisťovny, Bratislava byla v rozhodném období, jehož se neplacení pojistného týká, tj. od března do června 2016, tomuto zaměstnanci vyplácena měsíční důchodová dávka ve výši 241,30 EUR, úhrnem za 4 měsíce 965,2 EUR (v odůvodnění rozsudku městského soudu byly chybně uvedeny Kč, jedná se však o zjevnou nesrovnalost, jelikož v rozhodnutí o zvýšení důchodu pana E. S. ze dne 4. 12. 2014 je uvedena měna euro, nikoliv české koruny – pozn. Nejvyššího správního soudu). Je tedy nesporné, že částečný invalidní důchod byl přiznán před 1. 1. 1993 za existence České a Slovenské federativní

pokračování

republiky. Městský soud posuzoval otázku plátce invalidního důchodu v rozsudku ze dne 7. 12. 2022 č. j. 9 Ad 9/2021-58, přičemž uvedl: „*Právní vztahy mezi nově vzniklými státy Českou republikou a Slovenskou republikou byly zakotveny v systému smluv uzavřených mezi oběma státy. Mezi tyto smluvní dokumenty patří i Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení publikovaná sdělením Ministerstva zahraničí pod č. 228 ve Sbírce zákonů roku 1993 (dále jen Smlouva). Podle čl. 33 Smlouvy (Přechodná a závěrečná ustanovení) důchody přiznané ode dne, který spadá do období před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, nositeli zabezpečení České republiky nebo Slovenské republiky se nadále považují za důchody toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě těchto důchodů ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky.*“

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud zcela případně vycházel ze svého rozhodnutí ve věci stěžovatelky, v němž již pro věc zásadní otázku posoudil tak, že státem, který je povolán k výplatě částečného invalidního důchodu, je Slovenská republika. Nelze mu ničeho vytknout, naopak by bylo překvapivým rozhodnutím, dospěl-li by na základě týchž skutečností k jinému závěru (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2018, sp. zn. I. ÚS 2086/17: „*Součástí práva na spravedlivý proces je i požadavek zásadně stejného rozhodování v případech po skutkové stránce obdobných. Hodlá-li se soud odchýlit od své dosavadní rozhodovací praxe, musejí být srovnatelné případy patřičně skutkově odlišeny a toto odlišení musí být náležitě odůvodněno. Nedodržení těchto požadavků představuje porušení práv na spravedlivý proces.*“).

[18] Nařízení ES nezbytnost rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity (tedy o stupni zdravotního postižení) vyjádřilo v čl. 46 odst. 3: „*Rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity žadatele je závazné pro instituci kteréhokoli jiného dotčeného členského státu, pokud je v příloze VII potvrzena shoda mezi právními předpisy těchto členských států o podmínkách týkajících se stupňů invalidity.*“ Pro posouzení vázanosti rozhodnutím vyslovujícím udělený stupeň invalidity je rozhodující, zda existuje shoda mezi právními předpisy České a Slovenské republiky. Nejvyšší správní soud po kontrole přílohy VII Nařízení ES shodně s krajským soudem musí konstatovat, že nebyla potvrzena shoda mezi právními předpisy upravujícími sociální zabezpečení v České republice a Slovenské republice. To již bylo potvrzeno i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015, č. j. 5 Ads 41/2014-60. Lze tak uzavřít, že v případě zaměstnance stěžovatelky se jedná o důchod vyplácený ze státního rozpočtu Slovenské republiky a výše citovaná právní úprava neumožňuje automaticky jej uznat v České republice stejně, jako by byl přiznán českými správními orgány.

[19] Stěžovatelka argumentuje rovněž tím, že jejímu zaměstnanci byl přiznán invalidní důchod v roce 1985, čili v době existence České a Slovenské federativní republiky, tudíž na základě kontinuity českého a československého právního řádu je nutné zákon o sociálním zabezpečení z roku 1975 považovat za předpis českého právního řádu. Zákon č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, byl později nahrazen zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Avšak vzhledem k tomu, že došlo k rozpadu České a Slovenské federativní republiky, je nutné určit, který nástupnický stát je povolán k plnění povinnosti vůči příslušnému zaměstnanci. Není sporné, že je to právě Slovenská republika. Je třeba poznamenat, že oba státy a jejich právní předpisy se od 1. 1. 1993 vyvíjejí nezávisle na sobě, a tudíž je nutné přistupovat

k občanům Slovenské republiky stejně jako ke všem cizincům působícím na území České republiky. Dále je také nepřehlédnutelné, že o zvýšení měsíční dávky invalidního důchodu vyplácené dotyčnému zaměstnanci bylo rozhodnuto dne 4. 12. 2014 na základě slovenské právní úpravy.

[20] Česká republika a Slovenská republika spolu uzavřely mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení publikovanou sdělením Ministerstva zahraničí pod č. 228 ve Sbírce zákonů roku 1993. Stěžovatelka namítá v kasační stížnosti, že se nejedná o mezinárodní smlouvu závaznou dle čl. 10 Ústavy ČR. Stěžovatelka v kasační stížnosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2003, č. j. 2 Ads 15/2003-39, v němž byl vysloven závěr: *„Pokud jde o právní povahu a právní sílu uvedené Smlouvy, byl vrchním soudem v rozsudku zaujat názor, že nejde o smlouvu o lidských právech a základních svobodách, kterou má na mysli článek 10 Ústavy ČR, která by byla bezprostředně závazná a měla by přednost před zákonem. (myšleno rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cao 12/1996, ze dne 5. 9. 1997 – pozn. NSS). Jde však o smlouvu, která je součástí českého právního řádu. Zákon č. 100/1932 Sb., o vnitrostátní účinnosti mezinárodních smluv o sociálním pojištění, v § 1 odst. 1 stanoví, že ustanovení mezinárodních smluv o sociálním pojištění vyhlášených ve Sbírce zákonů a nařízení, mají po dobu své mezinárodní účinnosti též účinnost vnitrostátní. Z tohoto ustanovení však nevyplývá přednost před vnitrostátním zákonem a také skutečnost, že český stát uzavřel s jiným státem smlouvu o provádění sociálního zabezpečení, nemůže být českému občanovi na újmu ve výši jeho důchodových nároků. Smyslem uzavření mezinárodní smlouvy nepochybně není krátit výši důchodových nároků vlastnímu občanovi, kterému vyšší důchodový nárok vzniká nezávisle na takové smlouvě podle vnitrostátních předpisů“.* To ale není případ stěžovatelky. V jejím případě je dle Smlouvy posuzováno, který stát je povinný k výplatě invalidního důchodu, není zde rozporována výše dávky, jak tomu bylo v odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, která by byla podle české právní úpravy vyšší než podle slovenských právních předpisů. Smlouva je tedy právně závazný dokument, který byl jedním z důležitých a nezbytných dokumentů, které musely být sepsány, aby došlo k hladkému rozdělení České a Slovenské federativní republiky na dva samostatné státy. Tento dokument jasně určuje, do působnosti kterého státu spadá následná výplata, správa či právě právní regulace jednotlivých institutů, které jako celek tvoří sociální zabezpečení občanů daného státu. Podle čl. 33 Smlouvy (Přechodná a závěrečná ustanovení) *„důchody přiznané ode dne, který spadá do období před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, nositeli zabezpečení České republiky nebo Slovenské republiky se nadále považují za důchody toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě těchto důchodů ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky“.* Lze tedy uzavřít, že zaměstnanec stěžovatelky je příjemcem částečného invalidního důchodu vypláceným Slovenskou republikou, jehož výplata, změna nebo zánik se řídí právními předpisy Slovenské republiky. Invalidní důchod tohoto zaměstnance tedy po 1. 1. 1993 nijak nepodléhá právní regulaci či výplatě ze strany České republiky, je tudíž nutné se na něj dívat jako na invalidní důchod přiznaný jakýmkoliv jiným cizím státem.

[21] Jak zmiňuje rozsudek městského soudu, zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění je zákonem platným a účinným výlučně pro Českou republiku, jelikož nabyl poprvé účinnosti 1. 1. 1993. Stěžovatelkou namítaný § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění stanovuje výhodu pro zákonem vymezený okruh zaměstnavatelů spočívající v možnosti snížení základu pro výpočet odvodu na zdravotním pojištění. Ze

pokračování

správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka do zákonem vymezeného okruhu zaměstnavatelů patří, je tudíž oprávněna tuto výhodu využívat. Spornou otázkou zůstává, zda může tento odpočet využít i u zaměstnance E. S.

[22] Dle § 67 odst. 2 zákona o zaměstnanosti „*osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány a) invalidními ve třetím stupni, b) invalidními v prvním nebo druhém stupni, nebo 3) zdravotně znevýhodněnými*“. Jedná se tedy o fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány invalidními či zdravotně znevýhodněnými bez rozdílu, zda daná osoba je občanem České republiky, nebo jiného státu. U rozhodnutí o stupni invalidity a přiznání invalidního důchodu je rozhodující vyslovený závěr orgánu sociálního zabezpečení. Dle § 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, „*sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje důchodové pojištění*“. Komentářová literatura zdůrazňuje, že od 1. 1. 2009 došlo k vyčlenění úpravy vztahující se k nemocenskému pojištění do jediného právního předpisu a tím je zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Tudíž pokud je v zákoně o organizaci a provádění zdravotního pojištění uvedeno sociální zabezpečení, tak je tím míněno pouze důchodové pojištění (Lang, R., Pelikánová, H., *Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení: praktický komentář*, Wolters Kluwer, dostupné v Aspi).

[23] Dle § 3 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, jsou orgány sociálního zabezpečení a) Ministerstvo práce a sociálních věcí, b) Česká správa sociálního zabezpečení, c) okresní správy sociálního zabezpečení, d) Ministerstvo vnitra, e) Ministerstvo spravedlnosti a f) Ministerstvo obrany. Komentářová literatura rovněž potvrzuje, že orgány sociálního zabezpečení jsou jasně vymezeny tímto zákonným ustanovením. Z pohledu zákona o zaměstnanosti nelze zohledňovat posouzení zdravotního stavu jinými institucemi než orgány sociálního zabezpečení vymezenými v českém právním řádu. Není-li tedy osoba uznána jako invalidní českým správním orgánem předpokládaným zákonem, tak na ni nelze nahlížet jako na osobu se zdravotním postižením. V § 3 odst. 2 a 3 zákona o zaměstnanosti se stanoví, že státní příslušníci jiných členských států Evropské unie a jejich rodinní příslušníci, stejně jako rodinní příslušníci občanů České republiky, mají stejné právní postavení v právních vztazích upravených zákonem o zaměstnanosti jako občané České republiky, není-li stanoveno jinak. Zahraničním institucím, které vykonávají obdobnou činnost jako české orgány sociálního zabezpečení nebo úřady práce, zákon o zaměstnanosti stejné právní postavení nepřiznává. Kromě toho nelze opomíjet ani skutečnost, že pro samotné posouzení stupně zdravotního postižení přímo z právních předpisů Evropské unie, konkrétně v čl. 6 Nařízení ES vyplývá, že rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity není pro instituce ostatních členských států závazné, ledaže by to bylo výslovně stanoveno. „*Pro prokazování statusu osoby se zdravotním postižením musí proto cizinci, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou občany členského státu EU nebo jejich rodinnými příslušníky, předkládat stejné doklady jako občané České republiky. Výjimku tvoří pouze případy, kdy byla fyzická osoba uznána plně nebo částečně invalidní a byl jí přiznán plný nebo částečný invalidní důchod před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, tj. před 1. 1. 1993. Byl-li před tímto datem přiznán invalidní důchod slovenským orgánem sociálního zabezpečení, tj. právním předchůdcem slovenské Sociální pojišťovny, ale k 1. 1. 1993 byl a nadále je vyplácen českým orgánem sociálního zabezpečení, tj. Českou správou sociálního zabezpečení, pak podle čl. 33 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení je považován za důchod toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě*

*těchto důchodů ke dni rozdělení ČSFR, tzn. Za důchod České republiky. Skutečnost, že český orgán sociálního zabezpečení (ČSSZ) v těchto případech vyplácí invalidní důchod, znamená, že zdravotní stav fyzické osoby odpovídá příslušnému stupni invalidity podle českých posudkových kategorií.*“ (Steinichová, L., *Zákon o zaměstnanosti. Komentář*, Wolters Kluwer, dostupné v Aspi). Jak bylo uvedeno výše, invalidní důchod vyplácený příslušnému zaměstnanci stěžovatelky je v kompetenci slovenských správních orgánů. Závěr o dosažení stupně invalidity nebyl vysloven správním orgánem, který je předpokládán dle § 3 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a na základě ustanovení zákona o zaměstnanosti. Obdobně dle Nařízení ES vyslovení závěru o stupni invalidity není pro Českou republiku právně závazné, jelikož zahraničním institucím, které vykonávají obdobnou činnost jako české správní orgány sociálního zabezpečení, český právní řád obdobné postavení nepřiznává. Rovněž dle přílohy VII Nařízení ES nebyla výslovně potvrzena shoda mezi právními předpisy České republiky a Slovenské republiky v oblasti sociálního zabezpečení. Vzhledem k tomu, že zaměstnanci stěžovatelky byl přiznán částečný invalidní důchod před 1. 1. 1993, tak by se na něj vztahovala výjimka, pokud by k výplatě důchodu byla povinna Česká republika dle už výše zmíněného čl. 33 Smlouvy. To se ale v případě zaměstnance stěžovatelky nestalo, a naopak není mezi stranami sporu, že k výplatě částečného invalidního důchodu je povinna Slovenská republika.

[24] Podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o veřejném zdravotním pojištění, stát je plátcem pojistného „*za poživatele důchodů z důchodového pojištění, kterým byl přiznán důchod před 1. lednem 1993 podle předpisů České a Slovenské Federativní Republiky a po 31. prosinci 1992 podle předpisů České republiky. Za poživatele důchodu se pro účely tohoto zákona považuje osoba podle předchozí věty i v měsících, kdy jí podle předpisů o důchodovém pojištění výplata důchodu nenáleží*“. Toto ustanovení deklaruje, že státními pojištěnci jsou poživatelé důchodů, na které vznikl nárok podle současných i dříve platných právních předpisů. Postavení pojištěnce je spojeno s nárokem na kterýkoliv důchod dle § 4 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (Koščík, M., Blatný, J., Král J., Křepelka, F., Stránský, J., *Zákon o veřejném zdravotním pojištění. Komentář*, Wolters Kluwer, 2020, dostupné v Aspi). Na základě tohoto ustanovení se z pojištění poskytuje starobní, invalidní, vdovský/vdovecký a sirotčí důchod. Je zde opět potvrzen záměr, že kontinuita právního řádu České a Slovenské federativní republiky a právního řádu České republiky je zachována k těm důchodům, ať starobním nebo invalidním, které byly přiznány před 1. 1. 1993 a k jejichž výplatě je povinna Česká republika, nikoliv Slovenská republika. To, zda je, nebo není zaměstnanec stěžovatelky státním pojištěncem, není předmětem tohoto řízení, avšak z tohoto ustanovení je patrné, že cílí na státní pojištěnce, kdy je Česká republika povinna odvádět za tyto pojištěnce odvod na veřejné zdravotní pojištění ze státního rozpočtu České republiky, ať už jim byl přiznán nějaký z typů důchodu před 1. 1. 1993, nebo po tomto datu. Pro posouzení možnosti uplatnění výhody – snížení základu pro odvod pojistného je nutné zhodnotit českou právní úpravu, která nabyla účinnosti za existence České republiky, vzhledem k tomu, že je to právě Česká republika, která výhodu poskytuje.

[25] Dle § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, „*je-li zaměstnancem zaměstnavatele zaměstnávajícího více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového průměrného přepočteného počtu svých zaměstnanců osoba, které byl přiznán invalidní důchod, je u ní vyměřovacím základem částka přesahující částku, která je vyměřovacím základem u osoby, za kterou je plátcem pojistného stát*“. Jinými slovy, tvoří-li osoby se zdravotním postižením

pokračování

zaměstnané u jednoho zaměstnavatele více jak 50 % ze všech zaměstnanců, tak zaměstnanci, kterému byl přiznán invalidní důchod, se základ pro výpočet částky odvodu na zdravotní pojištění snižuje na částku, která přesahuje částku, která je minimálním vyměřovacím základem u státních pojištěnců. Vyměřovací základ je definován v § 3 odst. 1 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Minimální vyměřovací základ je stanoven v § 3c odst. 1 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

[26] Stěžovatelka namítá, že výklad Ministerstva zdravotnictví obsažený v jeho stanovisku ze dne 1. 2. 2021, č. j. MZDR 1346/2021-2/DZP, poskytuje druhý rovnocenný výklad § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění k tomu učiněnému městským soudem, pročez měla být uplatněna zásada *in dubio mitius*. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem jak žalované, tak především městského soudu. Samo Ministerstvo zdravotnictví v uvedeném stanovisku uvádí: „*Na tomto místě si dovoluji upozornit, že Ministerstvo zdravotnictví není příslušné k podávání výkladů právních předpisů, a to ani v případě, že tyto předpisy spadají do jeho gesce. Ministerstvo zdravotnictví může pouze vyslovit právní názor, který ale není závazný. Závazný výklad zákonů může poskytnout pouze soud, případně správní orgán v konkrétní věci, pokud mu k takovému rozhodování byla příslušnými právními předpisy svěřena pravomoc. Ve věci placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění je rozhodovací činnost svěřena přímo zdravotním pojišťovnám*“. Nejvyšší správní soud podotýká, že výklad právních norem náleží především soudům. Rozhodovací činnost v oblasti zdravotního pojištění je svěřena zdravotním pojišťovnám. Žalovaná (v tomto případě zdravotní pojišťovna) představila podrobný rozbor a výklad § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění; s jejím názorem se ve většině ztotožnil i městský soud. Oproti tomu zmiňované stanovisko ministerstva žádný relevantní právní rozbor neobsahuje, vychází pouze z prostého jazykového výkladu daného ustanovení bez souvislosti s navazující právní úpravou. Svůj názor ministerstvo blíže neodůvodnilo, jak učinil ve svém rozhodnutí městský soud. Již jen z tohoto důvodu není možné názor ministerstva považovat za plnohodnotný konkurující výklad právní normy.

[27] Nejvyšší správní soud dospěl shodně s městským soudem k závěru, že na invalidní důchod zaměstnance stěžovatelky je nutné pohlížet jako na každý jiný invalidní důchod přiznaný cizím státem, nejedná se o invalidní důchod přiznaný Českou republikou. Důchod byl stěžovateli přiznán Českou a Slovenskou federativní republikou, státem, který již zanikl, a místo něj vznikly dva samostatné suverénní státy; Česká republika a Slovenská republika, a právě na Slovenskou republiku závazek vyplývající z přiznání tohoto invalidního důchodu na základě práva přešel. Pouze touto optikou je nutné na věc nahlížet. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce stěžovatelky, že by zde měla být použita zásada *in dubio mitius*, jelikož se nejedná o dva rovnocenné výklady právní normy. Stěžovatelkou namítaný náleze Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2006, sp. zn. I. ÚS 643/06 (ve věci sporného rozsahu globální celní záruky – pozn. NSS), není na daný případ přílehlavý; náleze řešené zákonné ustanovení bylo několikrát v čase novelizováno a výklad daného ustanovení byl správním orgánem změněn; navíc způsob provádění zákonného ustanovení odporovalo předchozí nastolené praxi. V případě stěžovatelky nebylo prokázáno, že by postup, který byl vůči ní žalovanou uplatněn, odporoval praxi; nadto znění § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění je neměnné od doby platnosti a účinnosti zákona, tedy od 1. 1. 1993.

[28] Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž namítá, že § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění nespécifikuje, z jakého státního rozpočtu musí být invalidní důchod hrazen, a tato nedokonalost textu zákona nemůže jít k tíži stěžovatelky. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Ads 225/2021-28, kterým argumentuje stěžovatelka v kasační stížnosti, mimo jiné uvedl: „*Text zákona představuje určité předem dané a zásadně nepřekročitelné mantinely, v jejichž rámci správní orgány zákon aplikují v praxi. Přitom mohou vzniknout zamýšlené neurčitosti (vyžadující výklad neurčitého pojmu či správní uvážení), nebo dokonce nepředvídané nepřesnosti zaviněné nedokonalostí textu zákona. V takových případech pak teprve nastupuje zásada „in dubio mitius“, která zavazuje správní orgán, aby v pochybnostech rozhodl ve prospěch jednotlivce*“.

[29] Nejvyšší správní soud podotýká, že v souvislosti s § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění je třeba aplikovat § 67 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, dle kterého osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány invalidními v třetím stupni, v druhém nebo prvním stupni, nebo osoby zdravotně znevýhodněné, bez rozdílu, zda daná osoba je občanem ČR, nebo jiného státu. Pro určení toho, zda jde o osobu se zdravotním postižením, je rozhodující rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení (Úřadu práce ČR). Tyto orgány jsou jasně vymezeny zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce ČR. Z pohledu zákona o zaměstnanosti nelze zohledňovat posouzení zdravotního stavu jinými institucemi než orgány vymezenými v českém právním řádu. Není-li tedy osoba uznána orgánem sociálního zabezpečení České republiky jako osoba invalidní v konkrétním stupni či Úřadem práce ČR jako osoba zdravotně znevýhodněná, nelze na ni pro účely zákona o zaměstnanosti pohlížet jako na osobu se zdravotním postižením. Zahraničním institucím, které vykonávají obdobnou činnost jako české orgány, zákon o zaměstnanosti nepřiznává stejné právní postavení. Pokud by zákonodárce zamýšlel danou výhodu rozšířit i na zaměstnance, jejichž invalidní důchod je plněn ze státního rozpočtu jiného státu než České republiky, tak by potvrdil shodu v příloze VII Nařízení ES. Dle čl. 46 odst. 3 Nařízení ES rozhodnutí o stupni invalidity je závazné pro ty členské státy, pokud je v příloze VII potvrzena shoda mezi právními předpisy těchto členských států. Avšak v této příloze je potvrzena shoda právních předpisů pouze mezi státy Belgie, Lucemburska, Itálie a Francie. Každý členský stát Evropské unie má vlastní právní předpisy upravující sociální zabezpečení, tudíž se jedná o institut, který si každý členský stát upravuje podle vlastního uvážení. Závěr učiněný stěžovatelkou nemá oporu ani v evropské právní úpravě.

[30] Dle Nejvyššího správního soudu městský soud správně dovodil, že rozhodnutí orgánů Slovenské republiky o invaliditě zaměstnance stěžovatelky není pro orgány České republiky závazné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2015 č. j. 5 Ads 41/2014-60). Dle čl. 33 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, dle kterého se důchody přiznané ode dne, který spadá do období před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, nositeli zabezpečení České republiky nebo Slovenské republiky nadále považují za důchody toho smluvního státu, jehož nositel zabezpečení byl nebo by byl příslušným k výplatě těchto důchodů ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky. Byl-li zaměstnanec stěžovatelky uznán invalidní a byl mu přiznán invalidní důchod před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky, lze § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění,

pokračování

aplikovat pouze na případy, kdy by mu tento důchod byl vyplácen orgánem sociálního zabezpečení České republiky (a je tak splněna podmínka, že jeho zdravotní stav odpovídá invaliditě podle českých předpisů).

[31] Nejvyšší správní soud dodává, že pokud se stěžovatelka dovolává rozsudku NSS sp. zn. 5 Ads 225/2021, činí tak nepřipadně. V uvedeném rozsudku zdejší soud posuzoval bezdlužnost stěžovatelky ve smyslu § 78a odst. 4 písm. a) zákona o zaměstnanosti, tedy splnění splátkového kalendáře (úřad práce odmítl stěžovatelce vyplatit příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením); ve věci nyní posuzované je však předmětem sporu, zda konkrétní zaměstnanec stěžovatelky je osobou, na kterou byla stěžovatelka oprávněna uplatnit při úhradě pojistného na veřejné zdravotní pojištění postup dle § 3 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Závěry o „bezdlužnosti“ stěžovatelky tak nelze jednoduše použít v nyní projednávané věci, která se zásadně odlišuje předmětem (meritem) sporu.

[32] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žalovaná, byť měla ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2024

JUDr. Lenka Matyášová  
předsedkyně senátu